

Bases sociopolítiques de l'educació**2012/2013**

Codi: 101657

Crèdits ECTS: 15

Titulació	Pla	Tipus	Curs	Semestre
2500260 Graduat en Educació social	827 Graduat en Educació social	FB	2	A
2500261 Graduat en Pedagogia	825 Graduat en Pedagogia	FB	2	A

Professor de contacte

Nom: Rafael Merino Pareja

Correu electrònic: Rafael.Merino@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Es recomana, especialment, haver aprovat l'assignatura de primer curs "Contextos educativos".

Objectius

L'assignatura procura una aproximació sòlida als conceptes, enfocaments i realitat sociopolítica de l'educació, tant a l'àmbit formal com no formal. A banda d'aquest caràcter finalista, pretén ser també fonamentadora de continguts que s'impartiran a cursos posteriors. L'objectiu fonamental de l'assignatura és la comprensió i anàlisi d'un territori (d'abast variable, municipal, autonòmic, estatal,..) i/o d'una realitat concreta, des d'una perspectiva holística socioeducativa.

Els objectius concrets són els següents:

- Conèixer els fonaments teòrics de la Sociologia de l'Educació i de la Política de l'Educació
- Aprofundir en la realitat educativa com a síntesi de la mirada sociopolítica
- Desenvolupar capacitat crítica sobre les problemàtiques educatives actuals
- Comprendre l'origen i conseqüències dels límits socials, legislatius i polítics que enmarquen l'activitat pedagògica

Competències

- Analitzar i comprendre els referents teòrics, històrics, culturals, polítics, ambientals i legals que conformen situacions i propostes educatives i formatives.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Desenvolupar processos d'obtenció, registre, anàlisi i presa de decisions per a l'acció socioeducativa
- Dominar els coneixements teòrics i aplicats de les diferents Ciències de l'Educació que li permetin desenvolupar la capacitat d'anàlisi i observació de la realitat social i educativa
- Gestionar la informació relativa a l'àmbit professional per a la presa de decisions i l'elaboració d'informes
- Gestionar la informació relativa a l'àmbit professional per a la presa de decisions i l'elaboració d'informes.
- Identificar plantejaments i problemes educatius, indagar sobre ells: obtenir, registrar, tractar i interpretar informació rellevant per emetre judicis argumentats que permetin millorar la pràctica educativa i

formativa.

- Treballar en equips i amb equips (del mateix àmbit o interdisciplinar)
- Treballar en equips i amb equips (del mateix àmbit o interdisciplinar).

Resultats d'aprenentatge

1. Coordinar-se amb altres persones per realitzar l'estudi d'un territori.
2. Coordinar-se i planificar-se en l'elaboració de treballs.
3. Descriure, analitzar i exposar idees i propostes de l'àmbit de les polítiques educatives i de la sociologia de l'educació, a partir de la literatura pedagògica científica existent en l'actualitat.
4. Realitzar un mapa de les institucions socioeducatives d'un territori.
5. Recollir dades socioeducatives d'un territori, tractar-les i fer una valoració crítica de les mateixes.
6. Redactar informes de context socioeducatiu en un territori a partir de l'obtenció de dades del mateix.

Continguts

L'assignatura té tres blocs A (Política de l'educació), B (Sociologia) i C (Anàlisi socioeducatiu d'un territori).

Cadascú d'ells inclourà els següents continguts:

A) Política de l'educació

A.1) Fonaments teòrics de la política educativa

Estat, política, ideologia i sistema educatiu

Política de l'educació: principis i conceptes bàsics

Les reformes educatives i la presa de decisions

A.2) Les polítiques educatives en el context català i espanyol

Polítiques educatives: marc espanyol

Polítiques educatives: marc català

A.3) La política educativa dels organismes internacionals

Polítiques educatives i globalització

Polítiques educatives: l'aportació dels organismes internacionals (mundials i europeus)

A.4) Les polítiques educatives i la seva incidència sobre un territori

Les polítiques educatives al món local

Experiències de polítiques educatives locals a Catalunya i/o altres CC.AA.

B) Sociologia

B.1) Agències i processos de socialització

Adquisició de rols socials, desviació, resocialització i institucions totals

Escola com a espai de socialització secundària

B.2) Estructura social de les societats avançades i de Catalunya

Del capitalisme industrial al capitalisme informacional

Estratificació social i escolarització

Evolució de les formes de pobresa, marginació i exclusió social

B.3) Estat del benestar i polítiques socials

Mercat, estat, tercer sector i les noves formes de governabilitat

Marc ideològics i polítiques socials i educatives

B.4) Desigualtats socials i territori

Segregació urbana i conseqüències socials i educatives

Indicadors socials desagregats per territoris

C) Anàlisi socioeducatiu d'un territori

C.1) Anàlisi socio-estadístic d'un territori

C.2) Àmbits i col·lectius per a l'acció socioeducativa

C.3) La xarxa socioeducativa d'un territori

Metodologia

El protagonista en el procés d'ensenyament aprenentatge és l'estudiant i és sota aquesta premissa s'haplanificat la metodologia de l'assignatura a partir de les següents activitats:

Sessions magistrals amb el gran grup: Exposicions per part del professorat dels continguts i qüestions bàsiques del temari. Es realitza amb tot el grup classe i permet l'exposició dels principals continguts a través d'una participació oberta i activa per part dels estudiants.

Seminaris bloc A i B: Espais de treball en grup reduïts (1/3 part del gran grup) supervisat pel professorat on mitjançant anàlisi de documents, resolució de casos o activitats diverses s'aprofundeix en els continguts i temàtiques treballades en el gran grup.

Seminaris bloc C: Espais de treball en grups reduïts (1/3 part del gran grup) supervisat pel professorat on es treballen les eines i les metodologies per fer el treball de grup.

Treball de grup: a partir de les directrius treballades a les sessions magistrals i als seminaris, l'alumnat, distribuït en grups de 4-5 persones, haurà de realitzar de forma autònoma un treball de curs en el qual haurà d'interrelacionar els diferents blocs de l'assignatura. Aquest treball tindrà dues parts: una primera consistirà en l'anàlisi d'un territori, de la població que hi viu i de les institucions educatives; la segona part consistirà en una anàlisi monogràfica d'un tema (a triar entre una llista proporcionada per l'equip docent) vinculat al territori estudiat. Aquesta segona part haurà de ser exposada davant del grup classe en una sessió de gran grup.

Activitat supervisada: l'alumnat té la disponibilitat del professorat en horari de tutoria per fer un seguiment del treball monogràfic, en funció de la temàtica triada i del tipus de dificultat que es presenti.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
1. Presencials gran grup bloc A	30	1,2	3, 3

2. Seminaris bloc A	15	0,6	3, 3
3. Presencials gran grup bloc B	30	1,2	3, 3
4. Seminaris bloc B	15	0,6	3, 3
5. Presencials gran grup bloc C	7	0,28	4, 4, 5, 5
6. Seminaris bloc C	15	0,6	1, 1, 2, 2, 4, 4, 5, 6, 6
Tipus: Supervisades			
Tutories i directrius de treballs	75	3	1, 1, 2, 2, 3, 3, 4, 4, 5, 5, 6, 6
Tipus: Autònomes			
Treballs individuals i de grup	188	7,52	1, 1, 2, 2, 3, 3, 4, 4, 5, 5, 6, 6

Avaluació

El bloc A i el bloc B tenen com a activitats avaluatives un control del temari i un recull de pràctiques de seminari, que cada professor especificarà al programa que entrega a principi de curs. El bloc C s'avaluarà a partir del treball grupal d'assignatura. Per aprovar l'assignatura cal haver superat amb un 5 el conjunt del bloc A i del bloc B. No obstant, es podrà fer un promig entre el bloc A i el bloc B si en un dels dos blocs la nota és de 4. Si un dels dos blocs té una nota inferior a 4 o la mitjana dels dos blocs és inferior a 5, quedaràn suspesos els dos blocs. El treball grupal i la presentació han de tenir una nota mínima de 5 per poder mitjana amb la resta de l'assignatura.

Hi haurà possibilitat de recuperar activitats avaluatives que quedin suspeses, quan un control hagi obtingut una nota inferior a 4 o bé si la mitjana dels bloc A i B sigui inferior a 5. El treball grupal i la presentació del treball monogràfic no seran recuperables.

L'assistència a classe és obligatòria: l'estudiant ha d'assistir a un mínim d'un 80% de classes, en cas contrari es considerarà no presentat. El lliurament correcte de les tasques encarregades pel professor/a és requisit imprescindible per poder ser avaluat.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
1. Control temari bloc A	25%	0	0	3, 3
2. Pràctiques de seminari bloc A	10%	0	0	3, 3
3. Control temari bloc B	25%	0	0	3, 3
4. Pràctiques de seminari bloc B	10%	0	0	3, 3
5. Treball grupal	25%	0	0	1, 1, 2, 2, 4, 4, 5, 5, 6, 6
6. Presentació treball monogràfic	5%	0	0	3, 3

Bibliografia

Bobbio, B. (1995): Derecha e izquierda. Ed. Suma de Letras S.L. Barcelona.

Bonal, X.; Essomba, M.A.; Ferrer, F. (Coord.) (2004): Polítiques educatives i igualtat d'oportunitats. FundacióJaume Bofill. Ed. Mediterrània. Col Polítiques.

Fernandez Palomares, Francisco (coord) Sociologia de la Educacion, Pearson. Madrid, 2003.

González, Juan Jesús i Requena, Miguel (eds) Tres décadas de cambio social en España, Alianza Editorial, Madrid, 2005

Merino, Rafael i; De la Fuente, Gloria, Sociología para la intervención social y educativa, Editorial Complutense y UAB, 2007.

Taberner, José, Sociología y Educación. Tecnos, Barcelona, 1999

Miguélez, Fausto et al., Desigualtat i canvi. L'estructura social contemporània. Edicions Proa/UAB, 1997

Ferrer, F. (dir.) (2009): L'estat de l'educació a catalunya 2008. Fundació Jaume Bofill. Ed. Mediterrània. Col Polítiques.

Tomasevski, K.(2004): El asalto a la educación. Intermón/Oxfam. Barcelona.

Weber, M. El político y el científico. Alianza editorial. Barcelona

Enllaços web:

<http://www.mec.es>